

Kalpteki Atım Merkezinin Cemaat- Devlet ve İttihad-ı İslâm'daki İzdüşümü

Ömer Önbaş
Prof. Dr. Düzce Ü. Tıp Fak

Nahit Topaloğlu
Eğitimci

Özet

İnsan kalbi, manevî, maddî, içtimaî birçok alan ile irtibatlandırılabilir sırlarla yüklüdür. Maddî kalp, hayret verici bir şekilde çalışarak kanı vücuda pompalar ve insan hayatının devamını sağlar. Bununla birlikte kalp, insanın manevî gelişimine de işaret eden uzanımlara sahiptir. Kalbin hayret-engiz çalışma şekli, vücuttaki konumu, bize cemaat, devlet ve ittihad-ı İslâm'ın fıtrata uygun nasıl teşekkül edebileceğini düşündürdü. Biz de bu çalışmayla kalbin atım merkezinden ilham alarak bir cemaatin, bir devletin ve ittihad-ı İslâm'ın atım merkezleri konusunu Risale-i Nur ışığında yorumlamaya çalıştık.

Anahtar Kelimeler

Kalp, atım merkezi, istişare, cemaat, devlet, İttihad-ı İslâm

Giriş

Sâni-i Hakîm, Rubûbiyetinin ve Ulûhiyetinin lazımı olarak kâinatı mükemmel bir uyum içinde yaratmış, Vahdetinin muktezasınca, bütün mevcudatı atkı ipleri ile birbirine hadsiz münasebetler ile bağlamıştır. İn-

*Maddi kalp,
kasılarak kanı
vücuda pompalar.
Bu görevi hiç
ara vermeksizin
günde 100 bin kez
yaparak 9 bin litre
kanı pompalar.
Atmaktan
yorulmaz,
çalışırken
dinlenir. Her
atışında kendisini
de besler.*

san kâinatın küçük bir fihristesi olduğu için, insanda bulunan numunelerin büyük asılları ve sosyal uzanımları âlemde de bulunacaktır. İnsan kalbi, manevî, maddî, içtimaî birçok alan ile irtibatlandırılacak sırlarla yüklüdür. ⁽¹⁾

Maddi kalp, kasılarak kanı vücuda pompalar. Bu görevi hiç ara vermeksizin günde 100 bin kez yaparak 9 bin litre kanı pompalar. Atmaktan yorulmaz, çalışırken dinlenir. Her atışında kendisini de besler.

Kalp atımı, elektriksel bir uyarı sistemidir. Mili volt değerine yükseltildikten sonra ancak EKG olarak kaydedilen bu nurlu iletici, kalp için çok özel bir öneme sahiptir. Bu elektriksel iletici, kalbin dört odacığından biri olan sağ kulakçığından başlatılır. Sağ kulakçığındaki özel bir alanda, kalp kası hücreleri farklı konfigürasyonda dizilmişlerdir. Birbiriyle bağlı olan bu hücreler topluluğu, akımın ilk başlatıldığı merkezdir. Bu topluluktan çıkan elektriksel akım, özel bir yolla kalbin dört bir tarafına dağıtılır.

Aslında kalbin her hücresi, elektriksel akım üretme kapasitesine sahiptir. Ancak fitrî merkez, sağ kulakçıkta kümeleşen farklı dizilimdeki hücrelerin bulunduğu yerdir. Diğer kalp kas hücrelerinin görevi, fitrî merkezden gelen sinyalin ritmine uygun kasılmaktır. Böylelikle kalp, uyum içerisinde vazifesini yapar, vücudun ihtiyacı olan kanı en etkin bir şekilde pompalar. Bu uyumlu pompalama esnasında, kalp kas hücrelerinin kendisi de etkin bir şekilde beslenerek rızıklanmış olur.

Kalpdeki her hücrenin elektriksel uyarı çıkarma potansiyeli, kalbin çalışma sistemi içinde anarşist akımlar doğmasına neden olabilir. Bu kaos, kalbin başına gelebilecek en kötü durumlardan biridir. Çünkü ana merkez hilafına, kendisi bir merkez gibi sinyal yayarak etrafındaki hücreleri de etkilemekle anarşist bir tutum içerisine giren bu hücre topluluğu, kalbi kalp yapan uyumun aksamasına sebep olur. Kalbin hastalıklı bölgesindeki hücreler, umumî kasılmaya eşlik etmedikleri gibi, birçok yalancı atım odaklarının doğmasını da tetiklerler. Artık uyum bozulmuş, hatta kaybolmuştur. Çok çalışıyor gibi görünen kalp, gitgide hakikî vazifesini yapamaz duruma gelir.

Normal bir bireyde kalp atımı dakikada 60-80 iken, mezkur uyumsuzluk durumunda atım hızı 300'lere çıkmıştır. Ancak tenasüp bozulduğundan ana merkezin etkinliği tümüyle bitmiştir. Bu yoğun gürültü içerisinde fitrî merkezden çıkan ses duyulmamaktadır. Çünkü her anarşist atım odağı, sanki fitrî merkez kendisiymiş gibi tüm kalbin kendisine tabi olması için sesini giderek artırmaktadır. Bu hâl, kalbin tir tir titrediği, fakat kanı vücuda pompalayamadığı, tıpta "fibrilasyon" denilen durumdur. Hasta şoka girmeye başlamıştır ve vücuda kan pompalanamadığından büyük bir acı duymaktadır. Fibrilasyona giren bir kalp, artık kendi iç dinamikleri ile bu kaosu aşamaz. Dıştan bir hekim müdahalesine ihtiyaç vardır.

Yapılacak en etkili girişim "elektro şok" uygulanmasıdır. Çok çalışır gibi gözükken ancak uyumunu kaybetmiş kalbe, fitrî atım da dâhil olmak üzere tüm akımları susturan çok güçlü bir şok akım uygulanır. Şoktan sonra bütün akımlar susmuştur; bir ölüm sessizliği... Kısa bir sessizlikten sonra sağ kulakçığındaki fitrî merkez, kontrolü tekrar ele alır; bu hücre kümesinden ilk

akım çıkar. Tüm kalp kas hücreleri, bu sese kulak verir ve senkronize kalp atımları başlar. Eğer bu dönüşüm gerçekleşmez ise hekim, voltaji artırarak şokları tekrarlar. Eğer bu müdahalelere rağmen bir odak aykırı atımında ısrar ederse elektro fizyoloji ile anarşist odak tespit edilir ve yakılır.⁽²⁾

İnsan hayatının devamında ritmik, uyumlu bir kalp nasıl zaruri bir ihtiyaç ise, toplum için de sürdürülebilir uyum öyledir. Bu ise ancak fitrata uygun bir düzen ile mümkündür. Varlıkların her biri, zemin yüzüne o derece muntazam yayılmış ve sair kardeşleri ile öylesine muntazaman karışmıştır ki, bütün mahlûkatı bir arada hak ve adaletle terbiye eden Rabb'in kanunları, kâinatın her tabakasında câridir.

Fitrata uygun hareket eden kazanır. Zira "Ey evliya-i umur! Tevfik isterseniz, kavânin-i âdetullaha tevfik-ı hareket ediniz. Yoksa tevfigsizlik ile cevab-ı red alacaksınız."⁽³⁾ hitabı, fitratı iyi sorgulamamız gerektiğini bildiriyor. "Evet, Hazret-i Muhammed Aleyhissalâtu Vesselâmin getirdiği şeriâtın hakâiki, fitratın kanunlarındaki muvazaneyi muhafaza etmiştir. İçtimaiyâtın rabitalarına lâzım gelen münasebetleri ihlâl etmemiştir. Zaman uzadıkça, aralarında ittisal (uyum) peyda olmuştur. Bundan anlaşılır ki, İslâmiyet, nev-i beşer için fitrî bir dindir ve içtimaiyâtı tezelzülde vikaye eden yegâne bir âmildir."⁽⁴⁾

Kalbin hayret-engiz çalışma şekli, vücuttaki konumu, bize cemaat, devlet ve ittihad-ı İslam'ın fitrata uygun nasıl teşekkül edebileceğini düşündürdü. Kalbin atım merkezinden ilham alarak bir cemaatin, bir devletin ve ittihad-ı İslam'ın atım merkezleri konusunu Risale-i Nur ışığında yorumlamaya çalıştık.

Kalp ve cemaat

Kalbin atım merkezi

Kalp kası, özel tasarlanmış çizgili kas hücrelerinden oluşur. Diğer çizgili kas hücrelerinin aksine yorulmazlar ve hayat boyu vazifelerini yaparlar. Vazifeleri, bütün organ ölümlerinden sonra hitama erer ve en son ölürler. Kalp kası hücreleri uyumlu kasılmak için elektriksel bir sistemle (nuranî haberleşme) bağlıdır. Sistemin uyumu için kalbin sağ kulakçığında özel dizilişle konuşlandırılmış bir hücre grubu istihdam edilmiştir. Bu merkez sinyalin oluşturulmasında tek yetkilidir ve buradaki hücreler tamamen birlikte hareket ederler. Tıpta "öz-uyarılma" diye tanımlanan, kendinden sinyal üretme kapasitesine sahip olarak yaratılmışlardır. Sinyalin oluşumundan sorumlu bu merkezdeki hücreler, kendi içlerinde de bir tetik hücreye bağlı çalışmazlar. Kalp vücuttan ayrılıp tek başına bırakılsa dahi bu merkezin akım üretmeye devam ettiği ve kalbin kasıldığı görülmüştür.⁽⁵⁾ Birbiri ile sıkı bağlanmış bu merkez, dakikada 60-80 kez elektriksel uyarı çıkarır. Bu uyarı, özel yollarla *-futboldaki Meksika dalgası gibi-* tüm kalbe ulaştırılır.

İstişare, ailenin, cemaatin ve toplumların doğru atım merkezi gibidir. İttifak, hür meşveretlerden çıkan şahs-ı manevînin etrafında oluşacaktır. Kalbin atım merkezinin bir hücreye bağımlı çalışmaması gibi, ferde bağlı

Zira "Ey evliya-i umur! Tevfik isterseniz, kavânin-i âdetullaha tevfik-ı hareket ediniz. Yoksa tevfigsizlik ile cevab-ı red alacaksınız." hitabı, fitratı iyi sorgulamamız gerektiğini bildiriyor.

Kalbin fitrî akım merkezi mesabesinde olan istişareyi merci tanımayan cemaat ve cemiyetler, cesaret ve kuvvetlerini kaybedeceklerdir. Kastamonu Lâhikası'nda: "Zaman cemaat zamanıdır, ehemmiyet ve kıymet, şahs-ı manevîye göre olur. Maddî, ferdî ve fanî şahsın mahiyeti nazara alınmamalı." cümleleri, tecdit niteliğindedir.

olmayan bir cemaat manası da, ancak hür ve haklı istişare ile mümkün olacaktır. Bediüzzaman, asr-ı saadetin bu temel anlayışını nur hizmetinin ana-yasası yapmıştır. "Ben demeyiniz, biz deyiniz." diyerek cemaat fikrinin ancak "biz" diyebilenlerle teşekkül ettiğini bildirmiştir. Peygamberimiz (asm) de istişare hakkında "Allah bunu (istişareyi) benim ümmetime bir rahmet kıldı. Onlardan her kim istişare ederse, doğrudan mahrum olmaz, her kim de terk ederse hatadan kurtulamaz." buyurmuştur.

Müminlerin toplum idaresinde söz sahibi olmadığı bir dönemde Mekke'de nâzil olan Şûra Suresi 38. ayette istişare etmek müminlerin vasıflarından birisi olarak sayılmıştır:

"... Onların işleri aralarında istişare iledir..."⁽⁶⁾. Vahye mazhar Efendimiz (asm) " Ben vahiy gelmeyen hususlarda sizden birisi gibiyim." buyurmuş ve "vahiy"le belirlenmemiş hususlarda, sosyal ve siyasî meselelerin çözümünde daima "istişare"yi esas almış ve hayatın her safhasında uygulamıştır.

Kalbin fitrî akım merkezi mesabesinde olan istişareyi merci tanımayan cemaat ve cemiyetler, cesaret ve kuvvetlerini kaybedeceklerdir. Kastamonu Lâhikası'nda: "Zaman cemaat zamanıdır, ehemmiyet ve kıymet, şahs-ı manevîye göre olur. Maddî, ferdî ve fanî şahsın mahiyeti nazara alınmamalı." cümleleri, tecdit niteliğindedir.⁽⁷⁾

Özünde ferdin ön planda olduğu şahıs merkezli yapılanmalar, cemaat olarak nitelendirilseler de aslında cemaat değildirler. Çünkü cemaat yapılanmasının merkezinde şahs-ı manevinin ma'kesi olan meşveret yerleştirilmelidir. Bediüzzaman "Benim de şimdi bir reyim var."⁽⁸⁾ diyerek şahs-ı manevîyi ve onun metin hükmü olan meşvereti, hizmetinin tam orta yerine koymuştur. "Mümkün olduğu kadar geçici rüzgârlara ehemmiyet vermeyiniz, bakmayınız. Zaten mâbeyninizde samimî tesanüt ve meşveret-i şer'îye, sizi öyle şeylerden muhafaza eder; içinizdeki şahs-ı manevînin fikrini, o meşveretle bildirir."⁽⁹⁾ ifadesi, meşveretin önemini ve şahs-ı manevîdeki yerini net vurgulamıştır. Hürriyetin olduğu bir sistemde uyum varsa, meşveret çalışıyor demektir, ortak akıl iş başındadır.

Sinyalin iletimi ve aykırı atımlar

Özel bir dizilimle konfigure edilmiş bir hücre topluluğundan başlatılan mili volt değerindeki akım, kalbin tüm hücrelerine, iletimini sağlayan özel yolaklardan ulaşır. Atım merkezindeki hücreler gibi, farklılaşmış kalp kas hücrelerinden oluşan bu yolaklardaki her bir hücre, atım merkezinden gelen akımı alıp sonraki hücreye iletir. Sinyal iletimindeki bir duraksama veya gecikme, kalbin eş zamanlı kasılmasını, mihanikiyetini bozacaktır. Artık, uyumu bozulmuş bölgelerdeki her çalışma, kalbe zarardır. Bu kısımdaki hücreler çalışkan, gayretli görünseler de aslında kalbin işini daha da zorlaştırmaktadırlar. Uyumsuz çalışan her bölge, kalp için fazladan yüküdür.

İleti sistemindeki duraksamalar, uyum problemleri yaşatacağı gibi, fitrati bozulmuş hücre veya hücre gruplarının, ana merkezden bağımsız, rast-

gele anarşist akım ve uyarılar çıkarması da uyumsuzluğa sebep olur. Bu tip anarşist uyarılar çoğunlukla ana merkezden daha sık tekrarlanır ve sinyal bekleyen etrafındaki hücreleri etkileyerek o bölgenin uyumsuz kasılmasına neden olur. Oysaki kalp hep beraber ritmik kasılmadığı sürece kanı etkili pompalayamazdır. Ayrıca çok hızlı atan bir kalbin, etkili kan atım volümü düşecektir. Makineler gibi, kalbin de fitri bir rölanti ayarı vardır.

Hakikat Çekirdekleri'nde "Cemaatte vâhid-i sahih olmazsa, cem ve zam, kesir darbi gibi küçültür." denmiştir.⁽¹⁰⁾ Yani uyumu bozan odaklar çarpımınca kuvvet elden gidecektir.

Risale-i Nur'da meşveret tanımlanırken "Zaman cemaat zamanıdır. Hâkim, ruh-ı cemaatten çıkmış, az mütehassis, sağırca, metin bir şahs-ı manevidir ki, şûralar o ruhu temsil eder." cümlesi ile hikmetli, ihtiyatlı ve sebatkâr bir davranış tanımlanmıştır.⁽¹¹⁾ "Hem nasıl ki bir fabrikanın çarkları birbiriyle rekabetkârâne uğraşmaz, birbirinin önüne takaddüm edip tahakküm etmez." tespiti yapıldıktan sonra umuma bakan görevler "Belki bütün istidatlarıyla birbirinin hareketini umumî maksada tevcih etmek için yardım ederler; hakikî bir tesanüt, bir ittifakla gaye-i hilkatlerine yürürler." cümlesi ile hatırlatılmaktadır.⁽¹²⁾ "Evet, tevhid-i imanî, elbette tevhid-i kulûbu ister. Ve vahdet-i itikat dahi, vahdet-i ictimaiyeyi iktiza eder."⁽¹³⁾ cümlesi, kâinatın özündeki yardımlaşma ve birlik hakikatini tanımlar.

Sistemin Korunması

Kalbin ritmik kasılması, vücut için hayatî öneme sahiptir. Çünkü bir vücut kalpsiz yaşayamaz. Kalbin başına gelecek her hadise direkt vücudu ilgilendirir. İleti sistemindeki aksaklık, kalpten pompalanan kan debisini doğrudan etkiler. Ritim bozukluğuna düşen bir kalp, önce ilaçlarla tedavi edilmeye çalışılır. Ancak sistem bazen bu uyarılara cevap vermez, "fibrilasyon" olarak tanımlanan ahengin bütünüyle bozulduğu bir ortam oluşabilir. Bu durumda kalp, hem kendisini hem de vücudu besleyememektedir. Bu vaziyetten süratle kurtulmak için kalpteki elektriksel akımların tamamını susturan güçlü bir elektro şok uygulanır. Bu şok ile tüm anarşist akımlar atımlarını durdurur. Kısa bir sessizlikten sonra ana merkez kontrolü ele alır. Böylelikle sistem uyumunu kazanır ve çalışma devam eder.

Meşvereti esas alan her yapılanma, meşveret kararlarına ittiba ettikçe insicamını muhafaza edecek, meşverete mugayir davranışlar ise *-kalpteki uyumsuz atımlar gibi-* tenasübü bozacak, kuvvet ve cesaretin kırılmasını netice verecektir. Bu durumda telkin ve nasihatle önlem alınmaya çalışılır. Bu tedbir çare olmaz ve uyumsuzluk ziyadeleşirse sistemi korumak için sistemin sahibi güçlü bir uyarı gönderir. "Onlara ihtar ettiğimiz ders ve nasihati unuttukları ve amel etmedikleri vakit, onları tutup musibet altına aldık."⁽¹⁴⁾ ayeti, bu manayı ifade eder. Hizmet-i Kur'âniyede istihdam edilenlere fütur geldiği vakit, "şefkatli bir tokat yerler, intibaha gelerek yine o hizmete girerler."⁽¹⁵⁾ uyarısındaki şefkat tokatları, elektroşok ikazı gibidir. Bu ikaza muhatap olanlar, intibaha gelip hizmetteki vazifelerine dönerler.

Risale-i Nur'da meşveret tanımlanırken "Zaman cemaat zamanıdır. Hâkim, ruh-ı cemaatten çıkmış, az mütehassis, sağırca, metin bir şahs-ı manevidir ki, şûralar o ruhu temsil eder." cümlesi ile hikmetli, ihtiyatlı ve sebatkâr bir davranış tanımlanmıştır.

*Risale-i Nur'da
,"adalet, meşveret
ve kanunda
inhisarı kuvvet"
diye tanımlanan
Kur'an'a uygun,
hür, demokratik
cumhuriyet, tüm
sosyal ve içtimaî
problemlerin
çözümünde merci
gösterilmiştir.*

Elektro şoklara rağmen uyumsuz hücre/hücre grupları aykırı atımlarına hâlâ ısrarla devam edebilir. Kalp uyumu bu hastalıklı alanlar tarafından sıklıkla sekteye uğratıldığında, uyumun temini için daha etkili ve şiddetli bir tedbir uygulanır; hastalıklı hücreler ve bölgeler, yakılarak etkisiz hâle getirilir. Bu tedavi yöntemi, tıpta "elektro fizyoloji yöntemi ile ablasyon tedavisi" diye adlandırılır.

Bir insan tehlikeli bir yola sülûk ettiği zaman, en evvel "Bu yol, seni felâkete götürüyor; bu yoldan vazgeç." diye nasihat edilir. "Ve aynı zamanda umum halkın nefret ve kahrına uğrarsın." uyarılarının yanında, "Ebna-i cinsine zulmetmiş olursun." diye şefkat-i cinsiyeye de davet edilir.⁽¹⁶⁾ Vazgeçmediği takdirde, şiddetle zecr ve nehyedilir.

Kur'an hizmetinin umuma bakan yönüne dikkat çeken aşağıdaki satırlar, dehşetli uyarı cümleleri ile sonlanır:

"Ve madem bu müthiş zamanda ve dehşetli düşmanlar mukabilinde ve şiddetli tazyikat karşısında ve savletli bid'alar, dalâletler içerisinde bizler gayet az ve zayıf ve fakir ve kuvvetsiz olduğumuz hâlde, gayet ağır ve büyük ve umumî ve kudsi bir vazife-i imaniye ve hizmet-i Kur'âniye omzumuzu ihsan-ı İlâhî tarafından konulmuş. Elbette, herkesten ziyade, bütün kuvvetimizle ihlâsı kazanmaya mecbur ve mükellefiz. Ve ihlâsın sırrını kendimizde yerleştirmek için gayet derecede muhtacız. Yoksa, hem şimdiye kadar kazandığımız hizmet-i kudsiye kısmen zâyi olur, devam etmez; hem şiddetli mes'ul oluruz."⁽¹⁷⁾

Ablasyon tedavisinin, hizmeti imaniye ve Kur'aniyedeki karşılığı "ze-cir tokadı"dır. Şefkat tokatları ile intibaha gelinmediği durumlarda zecr (el çektirme) tokadı gelir.

Kalp ve devlet

Risale-i Nur'da , "adalet, meşveret ve kanunda inhisarı kuvvet" diye tanımlanan Kur'an'a uygun, hür, demokratik cumhuriyet, tüm sosyal ve içtimaî problemlerin çözümünde merci gösterilmiştir.⁽¹⁸⁾ Risale-i Nur'da milleti temsil eden hür mebus fikri öncelenmiş, bu durum, "Mebus hürdür, hiçbir tesir altında olmamak gerektir.", "Meşrutiyet, hâkimiyet-i millettir. Yani efkâr-ı âmmenin misal-i mücessemi olan mebusân hâkimdir; hükûmet, hâdim ve hizmetkârdır."⁽¹⁹⁾ ifadeleri ile dile getirilmiştir. Hür mebusların oluşturduğu meclis, adeta kalpteki fitri atım merkezidir.

Şahıs merkezli yönetim anlayışı yerine, hür mebusân merkezli istişari meclis anlayışının tesisini arzulayan Bediüzzaman, "Acaba daha Sultan Hamid gibi padişah tahta çıkmayacak mıdır? Eski hâl hiç olmayacak mıdır?" suallerine "Size kısa bir söz söyleyeceğim; ezber edebilirsiniz: İşte, eski hâl muhal; ya yeni hâl veya izmihlâl." cevabı ile tüm ezberleri bozmuştur.⁽²⁰⁾

Risale-i Nur'da "tek adam" fikrine şiddetle karşı çıkılır: "Hem de o kadar geniş daire-i ahrâra efkâr-ı umumiyyeden başka serpuş olamadığından, riyaset-i şahsiyenin kat'iyen aleyhindeyim; reisimiz ancak hükûmettir."⁽²¹⁾

Adalet, meşveret ve kanunda inhisarı kuvvete dayanan demokratik cumhuriyet tesis edilmezse anarşinin zemini oluşur. Anarşi, şiddetli istibdatla önlenmeye çalışılır. Beşinci Şua'da deccalın en büyük kuvveti olarak istibdat gösterilir ve "İslâm deccalı olan süfyan dahi, şeriat-ı Muhammediyenin (ASM) ebedî bir kısım ahkâmını nefis ve şeytanın desiseleriyle kaldırmaya çalışarak hayat-ı beşeriyenin maddî ve manevî rabitalarını bozarak, serkeş ve sarhoş ve sersem nefisleri başıboş bırakarak, hürmet ve merhamet gibi nuranî zincirleri çözer, hevesât-ı müteaffine bataklığında birbirine saldırmak için cebrî bir serbestiyet ve ayn-ı istibdat bir hürriyet vermek ile dehşetli bir anarşistliğe meydan açar ki; o vakit, o insanlar, gayet şiddetli bir istibdattan başka zapt altına alınamaz."⁽²²⁾ cümleleri, gayet şiddetli bir istibdata giden sinsi planı deşifre eder.

Hürriyet fikrinin uyandırdığı 2. Meşrutiyetin ilanından sonra Bediüzzaman "Bu inkılâp, doğurduğu hürriyeti eğer meşveret-i şer'iyenin terbiyesine verse, bu milletin eski satvet ve kuvvetini ihya edecektir; eğer veba-i ağrâz-ı şahsiyeye müsadif olsa, istibdad-ı mutlaka dönecek, o çocuk ölecek. Hürriyet tam zamanında doğdu. Ahval ve ilcaat-ı zaman tam terbiyesine hizmet ister."⁽²³⁾ ikazında bulunur.

Cemiyet hayatı adalet, meşveret ve kanunda inhisar-ı kuvvet düsturlarına riayet ölçüsünde ritmini korur. Risale-i Nur'da "Bir millet cehaletle hukukunu bilmezse, ehl-i hamiyeti dahi müstebit eder."⁽²⁴⁾ cümlesi ile hak ve özgürlüklerin farkındalığına vurgu yapılır. Adalet ve meşvereti önceleyen eğitim anlayışı ile, kanunlara uyma, demokratik bilinç tahkim edilir. Başkasını yutmakla beslenen, menfaat üzerine dönen garazkâr siyasetin şerri, şeytanın tahribatı ile kıyaslanıp "Şeytanın ve siyasetin şerrinden Allah'a sığınırım." niyazı yapılır.

İhlasla yola çıkan cemaatlerin siyaset ve devletle ilişkisinin irşad görevi olacağını ifade eden Bediüzzaman, "Neden, ne dâhilde, ne hâriçte bulunan cereyanlara ve bilhassa siyasetli cemaatlere hiçbir alâka peyda etmiyorsun? Ve Risale-i Nur ve şakirtlerini mümkün olduğu kadar o cereyanlara temas men ediyorsun? Hâlbuki, eğer temas etsen ve alâkadar olsan, birden, binler adam Risale-i Nur dairesine girip parlak hakikatlerini neşrederlerdi. Hem bu kadar sebepsiz sıkıntılara hedef olmayacaktın." sorusuna iki büyük sebep gösterir:

"Bu alâkasızlık ve içtinabın en ehemmiyetli sebebi: Mesleğimizin esası olan ihlâs bizi men ediyor. Çünkü, bu gaffet zamanında, hususan tarafgirâne mefkûreler sahibi, her şeyi kendi mesleğine alet ederek, hatta dinini ve uhrevî harekâtını da, o dünyevî mesleğe bir nevi alet hükmüne getiriyor. Hâlbuki, hakaik-ı imaniye ve hizmet-i nuriye-i kudsiye, kâinatta hiçbir şeye alet olamaz, rıza-i İlahîden başka bir gayesi olamaz. İçtinabımızın çok sebeplerinden bir sebebi de, Risale-i Nur'un dört esasından birisi olan şefkat etmek, zulüm ve zarar etmemektir. Çünkü, 'Birisinin hatasıyla, başkası veya akrabası hatakar olmaz, cezaya müstehak olmaz.'⁽²⁵⁾ olan düstur-i irade-i İlahîyeye karşı, bu zamanda 'Muhakkak ki insan çok çok zalim ve çok çok nankördür.'⁽²⁶⁾ sırrıyla şedit bir zulümle mukabele eder. Tarafgirlik

*Cemiyet hayatı
adalet, meşveret
ve kanunda
inhisar-ı kuvvet
düsturlarına
riayet ölçüsünde
ritmini korur.
Risale-i Nur'da
"Bir millet
cehaletle
hukukunu
bilmezse, ehl-i
hamiyeti dahi
müstebit eder."
cümlesi ile hak
ve özgürlüklerin
farkındalığına
vurgu yapılır.*

*Cemaatler, ihlası
esas alan asli
vazifelerinden
uzaklaşarak
devletin işleyişine
karışıp maddî
mübareze içine
girdiklerinde
hem kendi
mâbeynlerindeki
uyum ve saffeti
bozarlar hem de
idareye zarar
verirler.*

hissiyetle, bir canının hatasıyla, değil yalnız akrabasına, belki taraftarlarına dahi adavet eder, elinden gelse zulmeder. Elinde hüküm varsa, bir adamın hatasıyla bir köye bomba atar. Hâlbuki, bir masumun hakkı yüz canı için feda edilmez, onların yüzünden ona zulmedilmez. Şimdiki vaziyet, yüz masumu birkaç cânî için zararlara sokar. Meselâ, hatalı bir adama müteallik, bîçare ihtiyar valide ve pederi ve masum çoluk-çocukları ezmek, perişan etmek, tarafgirâne adavet etmek, şefkatin esasına zıttır. Müslümanlar içinde tarafgirâne cereyanlar yüzünden, böyle masumlar zulümden kurtulamıyorlar. Hususan ihtilâl sebebiyet veren vaziyetler, bütün bütün zulmü dağıtır, genişletir.” ikazını yapar.⁽²⁷⁾

Cemaatler, ihlası esas alan asli vazifelerinden uzaklaşarak devletin işleyişine karışıp maddî mübareze içine girdiklerinde hem kendi mâbeynlerindeki uyum ve saffeti bozarlar hem de idareye zarar verirler. Bu nedenle, Risale-i Nur’da İman-Kuran hizmetkârlarının kutsî görevleri hatırlatılır. “Risale-i Nur şakirtlerinin, mümkün olduğu kadar, siyasete ve idare işine ve hükûmetin icraatına karışmamak bir düstur-i esasileridir. Çünkü, halisâne hizmet-i Kur’âniye, onlara her şeye bedel, kâfi geliyor. Hem, şimdi hükmeden öyle kuvvetli cereyanlar içinde siyasete girenlerden hiçbir kimse, istiklâliyetini ve ihlâsını muhafaza edemez. Her hâlde bir cereyan onun hareketini kendi hesabına alacak, dünyevî maksadına alet edecek, o hizmetin kudsiyetini bozacak.”⁽²⁸⁾ ikazları yapılır. “En iyi çare, cereyanların kuvveti yerine, inayet ve tevfiğ-ı İlâhiyeye dayanmaktır.” denir.

Kalp ve İttihad (İttihad-ı İslam)

Kalbin atımı, nasıl sinyalin oluşturulmasında yetkili bir merkezin *-kendi içlerinde bir tetik hücreye bağlı olmadan-* ürettiği sinyallerle (öz uyarılma) gerçekleşiyorsa, büyük bir cemaat olan âlemi İslam’a da fitrata uygun bir akım verilmelidir. Kişi veya zümre hâkimiyetine göre şekillenmemek, fitrata uygunluğun en önemli lâzımıdır.

İttihad-ı İslam bu zamanın farz vazifesidir. Ancak “ittihad cehil ile olmaz.” Önce sistemin tesisi bilinmeli ve uygulanmalıdır. Aksi takdirde bu konudaki ihmal, kahrı, gazab-ı İlâhiyi celp edecektir. Rüyada bir Hitabe’nin sonunda bu husus şöyle ifade edilmektedir:

“Rüya hacda sükût etti. Çünkü, haccın ve ondaki hikmetin ihmali, musibeti değil, gadap ve kahrı celp etti. Cezası da keffaretü’z-zünup değil, kessaretü’z-zünup oldu. Haccın bahusus teârüfle tevhid-i efkârı, teâvünle teşrik-i mesaiyi tazammun eden içindeki siyaset-i âliye-i İslâmiye ve maslahat-ı vâsia-i içtimaiyenin ihmalidir ki, düşmana milyonlarla İslâm’ı, İslâm aleyhinde istihdamı zemin ihzar etti.”⁽²⁹⁾ Haccın manası tanıma ve yardımlaşma iken, ehl-i İslam’ın birbirini tanıyıp yardımlaşmaması deşetli bir sonuç vermiş; düşman, milyonlarca ehl-i İslam’ı, İslam’ın aleyhine çalıştırmıştır.

Hutbe-i Şamiye’de, “ehl-i imanı birbirine bağlayan nurânî rabitaları bilmemek”⁽³⁰⁾ âlem-i İslam’ı orta çağda durduran altı hastalıktan dördün-

cüsü olarak zikredilir ve “Muhabbet, uhuvvet, sevmek, İslâmiyet’in mizacıdır, râbitasıdır.”⁽³¹⁾ tespiti yapılır. Mektubat’ta da “Tevhid-i imanî, elbette tevhid-i kulûbu ister. Ve vahdet-i itikat dahi, vahdet-i içtimaiyeyi iktiza eder.”⁽³²⁾ dersi verilir.

Ehl-i imanı birbirine bağlayan nuranî rabitaları bilmemek hastalığı, taarrüfle aşıldıktan sonra, hürriyet-i şeriye ile yapılan meşveret, yardımlaşmayı doğuracaktır. Zira ittihad-ı İslam kalesinin temeli hürriyettir. “Osmanlıların hürriyeti, koca Asya tâliinin keşşafıdır, İslâmiyet’in bahtının miftahıdır, ittihad-ı İslâm surunun temelidir.”⁽³³⁾ Bu topraklarda uyanan hürriyet, âlemi İslâm’a yayılacak ve bu hürriyet ateşi bizden sirayet edecektir.

Hürriyet, meşru meşveretleri doğuracaktır. “Hürriyet-i şer’iye ile meşveret-i meşrua, hakikî milliyetimizin hâkimiyetini gösterdi. Hakikî milliyetimizin esası, ruhu ise İslâmiyet’tir. İşte bu kudsî milliyetin rabitasıyla, umum ehl-i İslâm bir tek aşiret hükmüne geçiyor. Aşiretin efradı gibi, İslâm taifeleri de birbirine uhuvvet-i İslâmiye ile mürtebit ve alâkadar olur. Birbirine manen, lüzum olsa maddeten yardım eder. Güya, bütün İslâm taifeleri bir silsile-i nuraniye ile birbirine bağlıdır.”⁽³⁴⁾ Bu nurlu bağ, kalpte ki atım merkezini ve onun sinyallerini taşıyan yolları oluşturacaktır.

Âlem-i İslâm’ı perişan eden beşinci hastalık olarak zikredilen istibdatı netice veren meşveretsizlik, umumî ahengi bozan ferdi çıkışları doğuracaktır. Bütün ben merkezli yaklaşımlar, bu nurani sistemde (meşveretin tesis edildiği coğrafyalarda) uyumu bozan anarşist atımlara benzeyecek ve hemen fark edilebilecektir. Çünkü hürriyet ve meşveret zemininde çalışan, âlem-i İslâm’ın kalbi mesabesindeki şuraya dayalı bir oluşum, yapıya zarar veren ektopik akımları tanıdığı için çabucak önlem alıp onları bertaraf edebilecektir. Meşveret, zerrat adedince “ben”leri, urvetül vüska olan “biz”e tebdile zorlayacaktır.

İşte o zaman... Hürriyet ve meşveret eksenli tanıma ve yardımlaşma anlamındaki hac ibadeti, İslam âleminin büyük kongresine dönüşecektir. Haccın gerçek manası olan taarüf ve teavün için Haremeyn-i Şerifeyn, binlerce organizasyonlar ve tanışma ve yardımlaşma toplantıları için dünyanın en büyük kongre salonlarına ihtiyaç duyacaktır. Âlem-i İslâm’a fedai olabilecek milyonların birbirlerine fikirlerini, sanatlarını, meziyetlerini aktarmasının verdiği sinerjiyi tahmin etmek dahi güçtür. Böylelikle âlem-i İslâm’ın hastalıkları teşhis edilecek, meşveret meclislerinde partizan siyasetten uzak samimi niyetlerle rahmanî tiryaklar aranacaktır. Âlem-i İslâm’ın kalbi, maddî- manevî çok güçlenecek, aktâr-ı âleme nurun âb-ı hayatını pompalayacaktır. Böylesine büyük bir organizasyon potansiyeli, sadece İslâm’da vardır.

İslam topraklarının üzerine oynanan hürriyetsiz ve meşveretsiz (demokrasiz) bırakma oyunları ve ısrarı çok ibretlidir.

Bediüzzaman, İslâm adına Kur’ân’dan delillerle Meşrutiyeti alkışlayıp tasvip ederken, Osmanlı başkenti İstanbul’daki İngiltere Büyükelçisi Sir. E. Grey, Londra’ya Sir. G. Lowther’e yazdığı raporda⁽³⁵⁾ “tek kişilik hükümet” yerine Meşrutiyeti “tehlike” olarak niteler. “Şâyet Türkler, Anayasayı tam

Hürriyet, meşru meşveretleri doğuracaktır. “Hürriyet-i şer’iye ile meşveret-i meşrua, hakikî milliyetimizin hâkimiyetini gösterdi. Hakikî milliyetimizin esası, ruhu ise İslâmiyet’tir. İşte bu kudsî milliyetin rabitasıyla, umum ehl-i İslâm bir tek aşiret hükmüne geçiyor.

İmandan
kaynaklanan
hürriyet eksenli
Risale-i Nur'un,
içeriğine ve
rengine bakmadan
istibdata sille
vurması,
hastalığın
tam teşhis ve
tedavisidir:
"İstibdat, ne
şekilde olursa
olsun, isterse
meşrutiyet
libasını giysin
ve ismini taksın;
rast gelsem sille
vuracağım."

olarak ayakta tutar ve kendileri de kuvvetlenirse bunun sonuçları bizim şimdi göremeyeceğimiz kadar uzaklara gidebilir; şâyet Türkiye'de Anayasa iyi işler ve işler iyi giderse" İslâm âleminin demokratik idareye geçeceği derin kaygısıyla "önlem alınmasını" ister. "Öncelikli önlem" olarak da, "Bizim mücadelemiz Türk halkının hisleriyle olacaktır. Bunu çok dikkatle ele alınacak bir konu olarak veriyorum." önerisiyle, Müslümanlar arasında Kur'ân temel esaslarının zıddına Meşrutiyetin, -demokrasi ve cumhuriyetin- İslâm'a aykırı olduğu ve hatta "küfür rejimi" olduğu telkin ve tezdîrâtının yapılması önerisinde bulunur. Bunun içindir ki, İslâm dünyasını istilâ edip sömüren sömürgeci küresel güçler, dünden bugüne Müslümanların, temelde Kur'ân'ın emri olan "meşveret- demokrasi sistemi"ne geçmesini istemezler. İslâm ülkelerinin krallarla, otoriter rejimlerle yönetilmesini "dinin gereği" olarak propaganda ederler. Ve daha da garibi, hep "tek adamlık yönetimler"i isterler.⁽³⁶⁾

İmandan kaynaklanan hürriyet eksenli Risale-i Nur'un, içeriğine ve rengine bakmadan istibdata sille vurması, hastalığın tam teşhis ve tedavisidir: "İstibdat, ne şekilde olursa olsun, isterse meşrutiyet libasını giysin ve ismini taksın; rast gelsem sille vuracağım."⁽³⁷⁾ Bediüzzaman'ın dilinde meşrutiyet, "meşrutiyet-i meşrua" manasında olduğundan, istibdat, şariat libasını bile giyse Bediüzzaman'ın sillesinden kendini kurtaramayacaktır.

Risale-i Nur'un kökleştiği Anadolu toprakları, hürriyet ve meşveret mücadelesi açısından, âlem-i İslâm'ın kalb atım merkezini oluşturacaktır. "İmanı kurtarmak ve Kur'an'a hizmet için, Mekke'de olsam da buraya gelmek lâzımdı. Çünkü, en ziyade burada ihtiyaç var. Binler ruhum olsa, binler hastalıklara müptelâ olsam ve zahmetler çeksem, yine bu milletin imanına ve saadetine hizmet için burada kalmaya Kur'an'dan aldığım dersle karar verdim ve vermişiz."⁽³⁸⁾ cümleleri, atım merkezi olan bu topraklarda tarihin gördüğü en ağır mutlak istibdatın, hürriyet ve meşveretle tasfiyesini müjdelemektedir. Böylece, Risale-i Nur'la tecdit olan bu hürriyet ve meşveret ruhu, âlemi İslâm'a Anadolu'dan yayılacaktır.

Summary

The human heart is full with secrets that can be associated with many spiritual, material, and social areas. The tangible heart astonishingly works pumping blood into the body and provides a continuation of human life. The heart, however, has extensions, pointing to the spiritual development of man. The astonishing working form of the heart, its position in the body inspired us to think how the community, state, and Islamic Unity could fit together. In this article, we tried to interpret the the launching centers of a community, a state and Islamic Unity in the light of Risale-i Nur.

Keywords

Heart, heartbeat center, consultation, communities,, state, Union of Islam

Kaynaklar

1. Bediüzzaman Said Nursî, Risale-i Nur Külliyyatı, Lemalar, Yeni Asya Neşriyat, İstanbul 2007, s.960.
2. <https://www.youtube.com/watch?v=IJXfsZiQWCY>
3. Bediüzzaman Said Nursî, Risale-i Nur Külliyyatı, Eski Said Dönemi Eserleri, Yeni Asya Neşriyat, İstanbul 2007, s.56.
4. Bediüzzaman Said Nursî, Risale-i Nur Külliyyatı, İşaratü'l-İcaz, Yeni Asya Neşriyat, İstanbul 2009, s. 271.
5. Guytonand Hall Textbook of Medical Physiolog –çeviri 2006 s. 116.
6. Şura Suresi: 38
7. Bediüzzaman Said Nursî, Risale-i Nur Külliyyatı, Kastamonu Lahikası, Yeni Asya Neşriyat, İstanbul 12007, s.19
8. (Bediüzzaman Said Nursî, Risale-i Nur Külliyyatı, Emirdağ Lahikası, Yeni Asya Neşriyat, İstanbul 2007, s.383.
9. Bediüzzaman Said Nursî, Risale-i Nur Külliyyatı, Kastamonu Lahikası, Yeni Asya Neşriyat, İstanbul 2007, s.176
10. Bediüzzaman Said Nursî, Risale-i Nur Külliyyatı, Mektubat, Yeni Asya Neşriyat, İstanbul 2007, s. 804.
11. Bediüzzaman Said Nursî, Risale-i Nur Külliyyatı, Eski Said Dönemi Eserleri, Yeni Asya Neşriyat, İstanbul 2009, s.486.
12. Bediüzzaman Said Nursî, Risale-i Nur Külliyyatı, Lemalar, Yeni Asya Neşriyat, İstanbul 2007, s.392
13. Bediüzzaman Said Nursî, Risale-i Nur Külliyyatı. Mektubat, Yeni Asya Neşriyat, İstanbul 2007, s.444.
14. Enam Suresi: 44.
15. Bediüzzaman Said Nursî, Risale-i Nur Külliyyatı, Lemalar, Yeni Asya Neşriyat, İstanbul 2007, s.158.
16. Bediüzzaman Said Nursî, Risale-i Nur Külliyyatı, İşaratü'l-İcaz, Yeni Asya Neşriyat, İstanbul 2007, s.155.
17. Bediüzzaman Said Nursî, Risale-i Nur Külliyyatı, Lemalar, Yeni Asya Neşriyat, İstanbul 2007, s.390.
18. .(Bediüzzaman Said Nursî, Risale-i Nur Külliyyatı, Eski Said Dönemi Eserleri, Yeni Asya Neşriyat, İstanbul 2009, s.53.
19. Bediüzzaman Said Nursî, Risale-i Nur Külliyyatı, Eski Said Dönemi Eserleri, Yeni Asya Neşriyat, İstanbul 2007, s.224.
20. Bediüzzaman Said Nursî, Risale-i Nur Külliyyatı, Eski Said Dönemi Eserleri, Yeni Asya Neşriyat, İstanbul 2009, s.233.
21. Bediüzzaman Said Nursî, Risale-i Nur Külliyyatı, Eski Said Dönemi Eserleri, Yeni Asya Neşriyat, İstanbul 2007, s.196.
22. Bediüzzaman Said Nursî, Risale-i Nur Külliyyatı, Şualar, Yeni Asya Neşriyat, İstanbul 2007, s.937.
23. Bediüzzaman Said Nursî, Risale-i Nur Külliyyatı, Eski Said Dönemi Eserleri, Yeni Asya Neşriyat, İstanbul 2007, s.175.
24. Bediüzzaman Said Nursî, Risale-i Nur Külliyyatı, Emirdağ Lahikası, Yeni Asya Neşriyat, İstanbul 2007, s.213
25. Enam Suresi: 164
26. İbrahim Suresi: 34
27. Bediüzzaman Said Nursî, Risale-i Nur Külliyyatı, Emirdağ Lahikası, Yeni Asya Neşriyat, İstanbul 2007, s.83.
28. Bediüzzaman Said Nursî, Risale-i Nur Külliyyatı, Şualar, Yeni Asya Neşriyat, İstanbul 2009, s. 579.
29. Bediüzzaman Said Nursî, Risale-i Nur Külliyyatı, Eski Said Dönemi Eserleri, Yeni Asya Neşriyat, İstanbul 2007, s.501.
30. Bediüzzaman Said Nursî, Risale-i Nur Külliyyatı, Eski Said Dönemi Eserleri,

Yeni Asya Neşriyat, İstanbul 2009, s.325.

31. Bediüzzaman Said Nursî, Risale-i Nur Külliyyatı, Eski Said Dönemi Eserleri, Yeni Asya Neşriyat, İstanbul 2007, s.349.

32. Bediüzzaman Said Nursî, Risale-i Nur Külliyyatı, Mektubat, Yeni Asya Neşriyat, İstanbul 2007, s.444.

33. Bediüzzaman Said Nursî, Risale-i Nur Külliyyatı, Eski Said Dönemi Eserleri, Yeni Asya Neşriyat, İstanbul 2007, s.240.

34. Bediüzzaman Said Nursî, Risale-i Nur Külliyyatı, Eski Said Dönemi Eserleri, Yeni Asya Neşriyat, İstanbul 2007, s.350.

35. Cevher İlhan, Yeni Asya, 14/03/2017 31 [Temmuz 1908 tarihli, Belge: 204, sayfa no: 263]

36. Erol Ulubelen, İngiliz Gizli Belgelerinde Türkiye, Aykaç Kitabevi İstanbul 1967.s. 60-61.

37. Bediüzzaman Said Nursî, Risale-i Nur Külliyyatı, Eski Said Dönemi Eserleri, Yeni Asya Neşriyat, İstanbul 2010, s.136

38. Bediüzzaman Said Nursî, Risale-i Nur Külliyyatı, Emirdağ Lahikası, Yeni Asya Neşriyat, İstanbul 2007, s.335.

